

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1124/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Opatovice nad Labem, okres Pardubice
Sídlo	Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem
E-mail právnické osoby	skola@msopatovice.cz
IČ	70986436
Identifikátor	600096033
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jiřina Horáčková
Zřizovatel	obec Opatovice nad Labem
Místo inspekční činnosti	Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem
Termín inspekční činnosti	7. až 9. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a posouzení jeho souladu s příslušným vzdělávacím programem.

Charakteristika

Mateřská škola Opatovice nad Labem, okres Pardubice (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy s provozem od 6:00 do 16:15 hodin a školní jídelny. Sídlí v klidné části obce, která se nachází na rozhraní Pardubického a Královéhradeckého kraje. Její umístění poskytuje mnohé příležitosti k utváření povědomí o okolním světě. Územím obce prochází železniční trať a v těsné blízkosti významná silniční spojnice měst Pardubice a Hradec Králové, což činí obec velmi dostupnou.

Škola je jediným předškolním zařízením v obci, její kapacita 84 dětí je od navýšení v září 2013 každoročně plně využita. Děti jsou rozděleny do tří tříd podle přibližně stejného věku. V době inspekční činnosti bylo z celkového počtu 31 dětí v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky, z toho šest mělo její odklad. Dvě děti byly mladší tří let a tři s odlišným mateřským jazykem. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami ani nadané ve škole evidovány nebyly. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Objevujeme svět“ (dále „ŠVP PV“).

Další informace o činnosti školy, vzdělávací nabídce i přijímacím řízení může veřejnost získat zejména na internetových stránkách www.msopatovice.cz. Školu prezentuje také vlastní logo.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy s mnoholetou pedagogickou praxí je v této funkci od července 2012. Své povinnosti plní v souladu s legislativními požadavky, v oblasti řízení a právních předpisů se průběžně vzdělává. Své vedení školy založila zejména na každodenní otevřené komunikaci se všemi zaměstnanci a vzájemné spolupráci. Vzhledem k velikosti školy si většinu řídicích kompetencí ponechala. Přiměřeně náročnými úkoly zapojila do zajištění bezproblémového chodu školy všechny učitelky. Pravidelně probíhají provozní porady a jednání pedagogické rady, jejímž prostřednictvím jsou řešeny odborné i organizační záležitosti a probírány vnitřní dokumenty. Ředitelka zpracovala přehledně formulovanou koncepci s platností od září letošního roku (převážná část je uvedena i v ŠVP PV), kterou kromě zaměstnanců sdílí i zřizovatel, s nímž škola aktivně spolupracuje.

Ve škole probíhají dílčí hodnoticí procesy, které však nepostihují veškeré oblasti související se vzděláváním dětí, a tím neposkytují úplnou zpětnou vazbu o jejím působení. To omezuje přijímání opatření k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i všech podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Pedagogický sbor prošel od minulé inspekční činnosti značnou obměnou. V současné době ho tvoří spolu s ředitelkou ještě pět učitelek s různě dlouhou pedagogickou praxí. Všechny jsou odborně kvalifikované s plnými pracovními úvazky, což ve spojení s jejich dalším profesním rozvojem vytváří kvalitní předpoklady pro naplňování ŠVP PV. Zaměření stanovená v Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro letošní školní rok korespondují s potřebami školy.

Škola zajišťuje bezpečnost dětí při vzdělávání i všech akcích, které organizuje. Přiměřenou formou je seznamuje s ochranou zdraví, uvedená tematika je přirozenou součástí vzdělávacího obsahu. I prevence rizikového chování je přizpůsobena nejmladší věkové skupině. Vychází ze „Školního preventivního programu v oblasti sociálně patologických jevů“, který zahrnuje i spolupráci se zákonnými zástupci dětí. K obohacení vzdělávací nabídky v této oblasti škola také využívá kontakty s různými subjekty (např. místní obecní

policie a sbor dobrovolných hasičů). Účinnost působení a přijatých opatření se projevuje nízkou úrazovostí a převážně prosociálním chováním dětí, které jsou rovněž vedeny k utváření povědomí o zdravém způsobu života. Přispívá k tomu mj. pestrý jídelníček s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny a se zajištěným pitným režimem po celý den, pravidelné zařazování pohybových aktivit (i když méně s využitím tělovýchovného náčiní a náradí ve třídách) a zdravotně-preventivních cviků. Pro posílení tělesné zdatnosti zajišťuje škola pro zájemce plavecký a lyžařský kurz.

Ke své činnosti má škola kvalitní prostorové podmínky, které jsou využívány pro realizaci rozličných aktivit i pro odpočinek. Vnitřní prostředí je příjemné, upravené a funkčně zařízené. Děti se svými výtvarnými a pracovními výtvary podílejí na výzdobě interiéru. Hračky a didaktické pomůcky odpovídají věkovému složení tříd, napomáhají všestrannému rozvoji dětí. Na základě finančních možností a za přispění zřizovatele, jenž má značný zájem o rozvoj školy a využívá i dotační fondy, dochází průběžně ke zkvalitňování technického stavu subjektu i zlepšování materiálních podmínek. V uplynulém období proběhla mj. rekonstrukce elektroinstalace a hygienického zázemí dětí včetně rozšíření venkovních toalet, obnoven byl dětský nábytek a část podlahových krytin ve třídách. Významnou proměnou prošla školní zahrada, jež významně zkvalitnila podmínky pro herní, sportovní a relaxační vyžití i environmentální vzdělávání. Opomíjeno není ani doplňování a obnovování hraček, učebních pomůcek a dalšího vybavení, zakoupeno bylo např. pianino a interaktivní tabule do tříd starších dětí.

Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 400 Kč měsíčně a stravné. Finančně a organizačně nápomocný při realizaci mnohých akcí je „Klub rodičů při Mateřské škole Opatovice nad Labem“. V loňském roce získala škola rovněž finanční sponzorský dar na dětské odměny v rámci „Dne dětí“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizované vzdělávání vycházelo ze vzdělávacího obsahu stanoveného ve ŠVP PV, jehož záměry směřují k všestrannému rozvoji osobnosti dítěte s důrazem na environmentální výchovu a utváření zdravého životního stylu. V plánování vzdělávací nabídky v jednotlivých třídách bylo patrné tematické a zpravidla i logické propojení všech vzdělávacích oblastí, čímž je podporováno integrované vzdělávání. Ne vždy ale byla zřejmá provázanost učiva s cílem a očekávaným výstupem, což příliš nenapomáhá vyváženému osvojování klíčových kompetencí.

Ve vzdělávacím procesu docházelo k učení prostřednictvím spontánních a didakticky zaměřených činností, které však v dopoledním programu nebyly zejména ve třídách starších dětí vyvážené. Vlivem uplatněných pedagogických postupů měly některé děti omezený prostor pro spontánní vyžití, což snižovalo kvalitu psychosociálních podmínek jejich vzdělávání.

V průběhu dne byly vytvořeny podmínky zejména pro samostatnou práci a společné činnosti dětí, v menším zastoupení probíhalo skupinové nebo kooperativní učení. Učitelky naplňovaly vzdělávací cíle zejména pomocí klasických metod (dovednostně-praktické a slovní), v dílčích situacích bylo zařazeno i učení smyslovým prožitkem a hrou. Děti se vlivem obvykle vhodné motivace nebo možnosti činného zapojení většinou aktivně účastnily téměř všech činností. Přesto účinnost uplatněných didaktických postupů místy snižovalo menší zohlednění osobních potřeb jednotlivců, případně věkové složení kolektivu. Ze zhlédnutého vzdělávání i záznamů v třídních knihách vyplývá méně časté

využívání aktivizujících metod v podobě experimentu, samostatného řešení problémů s hledáním různých východisek a cíleného kooperativního učení.

Po celý den ve všech třídách panovala klidná atmosféra se zřetelnou důvěrou mezi dětmi a pedagogem. Učitelky v případě potřeby uplatňovaly vhodný osobní přístup, byly nápomocny při řešení vzniklých potíží. Děti byly často motivačně hodnoceny, méně se jim však dostávalo naznačení dalších možností vývoje. Ojedinele proběhlo vzájemné hodnocení dětí, situace k sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe využity nebyly. Naopak děti mnohdy dostávaly možnost vyjádřit spokojenost s obsahem některých činností. Vzdělávání výrazně rozvíjelo paměť, jemnou motoriku a manipulační dovednosti, posilovalo volní vlastnosti dětí. Zaznamenána byla i podpora představivosti a tvořivosti, docházelo k upevňování znalosti barev.

V průběhu dne měly děti dostatečný prostor ke vzájemné komunikaci s vrstevníky i s pedagogy. Ve třídě nejmladších dětí pomocí zařazené gymnastiky mluvidel byla prohlubována hybnost mluvního aparátu. Ve zbývajících třídách je pro posílení řečových dovedností občas zařazována jazyková chvilka, i když realizace systematické logopedické prevence neprobíhá. Část učiva uváděla děti do společenského prostředí, seznamovala je s lidovými adventními tradicemi a zvyky. Zařazené pohybové chvílky ve třídě přispívaly k fyzické pohodě i k procvičování hrubé motoriky. To také bylo součástí pobytu venku, kde rovněž docházelo k záměrnému i náhodnému pozorování blízkého okolí.

Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky včetně dětí s jejím odkladem je věnována zvýšená podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. K tomu přispívá i úzká spolupráce s místní základní školou. Při společných akcích a návštěvě první třídy dochází k postupnému seznámení s novým prostředím i budoucími spolužáky.

K realizaci vzdělávacích cílů napomáhá doplňování obvyklé vzdělávací nabídky akcemi rozšiřujícími poznatky dětí prostřednictvím přímých zážitků (kulturní představení, exkurze, výlety atd.), mnohdy ve spolupráci s dalšími institucemi (např. místní knihovna a zahradnictví). Významnou součástí vzdělávání jsou aktivity vycházející z „Plánu EVVO“, jež přispívají k poznávání přírodního okolí včetně utváření odpovědného postoje k životnímu prostředí. Děti mají na základě zájmu možnost navštěvovat kroužek „Hravá angličtina“, který pod vedením lektorky probíhá v odpoledních hodinách za úplaty.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při vzdělávání děti prokazovaly postupné osvojování klíčových kompetencí i základů funkčních gramotností potřebných k úspěšnému přechodu k základnímu vzdělávání. Děti respektovaly základní společenská pravidla a přirozeně mezi sebou komunikovaly. V případě potřeby se uměly domluvit i účinně spolupracovat. Kultivovaně sdělovaly svoje poznatky a mínění, rozlišovaly reálné a smyšlené. Svými reakcemi prokázaly odpovídající vědomosti o okolním světě. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Znatelné bylo utváření základních předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, zvládaly požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami, zvláště při stolování jich většina prokázala značnou samostatnost v sebeobsluze. Školou pořádané kulturně-společenské akce a častá prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány na třídní a částečně i na školní úrovni, v menší míře již jsou na základě zjištění přijímány konkrétní záměry dalšího působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců. O každém dítěti vedou záznam o osvojení základních dovedností, schopností a znalostí ze všech vzdělávacích oblastí, což jim umožňuje průběžně sledovat komplexně celou osobnost dítěte. Zpravidla ale chybí bližší vymezení vzdělávacích potřeb dětí. Získané poznatky tak slouží učitelkám spíše k uplatnění vhodného osobního přístupu, méně ke stanovení záměrných cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání. Ty jsou naopak vymezené (a následně realizované) v plánech pedagogické podpory u jednoho dítěte se zvýšenými vzdělávacími obtížemi a u dvou dětí s odlišným cizím jazykem.

Zákonní zástupci jsou o obsahu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni. Preventivně jsou s nimi řešeny individuální výchovné a vzdělávací potíže, v případě potřeby jim jsou nabízeny kontakty na další odborníky, např. logopeda a psychologa. K prohloubení vzájemných vztahů přispívají i různé společné akce rodičů a dětí (např. „Vítání Martina“, výroba postav do školního betlému, vánoční posezení, „Šerpování předškoláků“). O uplatňování partnerského přístupu svědčí i možnost pro rodiče hodnotit působení školy prostřednictvím dotazníku.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Dosažení plné odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru,
- kvalitativní posun v materiálně-technickém zabezpečení vzdělávání.

Silné stránky

- Efektivní součinnost se zřizovatelem a rodičovskou veřejností pozitivně ovlivňující chod školy,
- spolupracující tým zaměstnanců školy, což vytváří příznivé předpoklady ke vzdělávání dětí.

Slabé stránky

- Méně účinná realizace hodnoticích procesů jako systému směřujícího ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat ve větší míře utváření poznatků a dovedností dětí prostřednictvím pestřejších aktivizačních metod,
- zařazovat pravidelně skupinovou primární logopedickou prevenci,
- vést děti průběžně k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačního hodnocení,
- využívat poznatky ze záznamů o všech dětech k plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky s ohledem na jejich individuální potřeby a možnosti,
- provádět pravidelně objektivní hodnocení všech oblastí souvisejících s činností školy a následně přijímat opatření směřující ke zkvalitnění jejího působení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace čj. 298/09, ze dne 22. 10. 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 48794/2013 OŠK, s účinností od 1. 9. 2013
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 20. 7. 2012
4. Povolení výjimky z počtu dětí mateřské školy od 1. 9. 2013
5. Koncepce rozvoje Mateřské školy Opatovice pro období 2016 do 2021
6. Školní matrika – školní rok 2016/2017
7. Školní řád Mateřské školy Opatovice nad Labem s účinností od 1. 9. 2016
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Objevujeme svět“ s platností od 1. 9. 2016
9. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2016/2017
10. Třídní knihy – školní rok 2016/2017
11. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2016/2017
12. Záписы z jednání pedagogické rady – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
13. Rozpisy přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2016/2017
14. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
15. Školní preventivní program v oblasti sociálně patologických jevů ze dne 4. 11. 2015
16. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
17. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
18. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 2. 1. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jiřina Horáčková, ředitelka školy

Jiřina Horáčková v. r.

V Opatovicích nad Labem 3. 1. 2017